

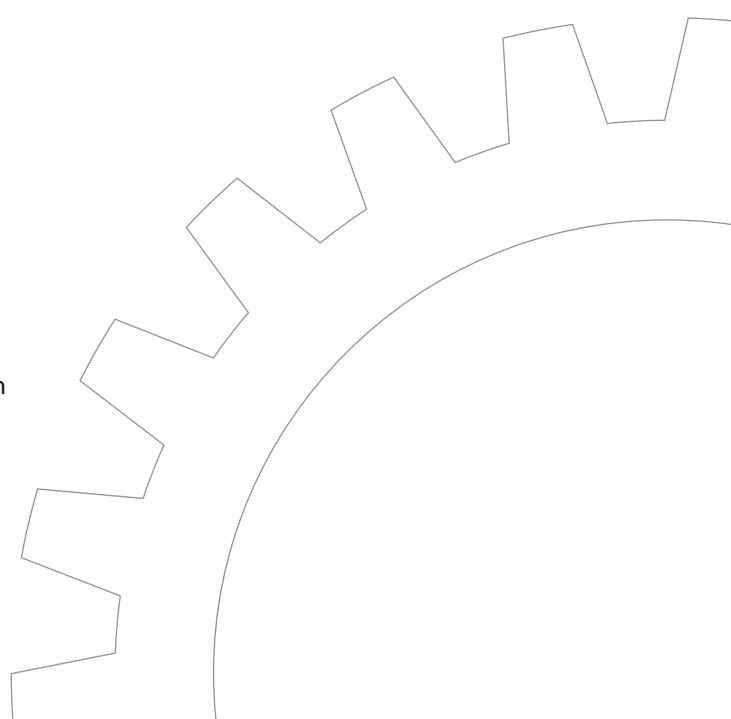
Waar praten we over?

26 Lesideeën voor gespreksvaardigheid in moderne vreemde talen

Colofon

Uitgave : NaB-MVT
Samenstelling : Judith Richters, projectleider Werkplaats Talen
Eindredactie : Susan de Boer en Caroline Broeijer
Vormgeving : Faces Reclame & Marketing bv, Veghel
Distributie : NaB-MVT

Mei 2007

Inhoud

Duits

1. Gespreksvaardigheid – vier rollen 'Interview, ich stelle mich vor' *		4
2. 'Mahlzeit!'		6
3. Mondeling Duits		8
4. Redemittelkaartjes bij Neue Kontakte		10
5. Rij-oefening / Vier op een rij / Oefentaaldorp		12
6. Spreekproject 'Wer bin ich?'		14
7. Spreken met video		16
8. 'Tagesausflug'		17

Engels

9. Playing Detective		18
10. To Bean or not to Bean		20

Frans

11. Apprendre à raconter *		22
12. Flitsdaten		24
13. Het talentenspel		26
14. Jeu de conversation		28
15. La disparition		30
16. Toneelstukjes / taaldorp *		32
17. Van Rollenspel tot theater of Spelenderwijs Frans leren spreken *		34

Japans

18. Dagje uit met Japanners *		36

Nederlands als Tweede Taal

19. Walk & Talk		38

Spaans

20. Rondje Spaans *		40
21. Spreken met Powerpoint *		42
22. Tasc-tv *		44
23. Wat vertelt de foto? *		45

Meer talen

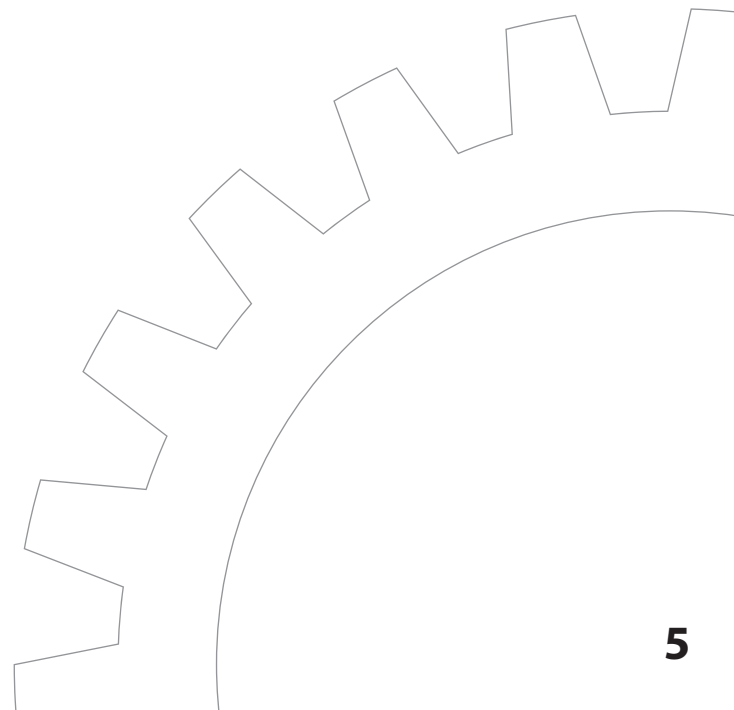
24. (Online) Rollenspel in alle talen		46
25. Podcasting Talkshow		48
26. Praktische opdracht moderne vreemde talen 2005		50

* ook toepasbaar in andere talen.

 materiaal beschikbaar op bijgevoegde cd-rom

1 Gespreksvaardigheid – vier rollen ‘Interview, ich stelle mich vor’ *		
		<i>Vertellen en bevragen</i>
1	Taal	Duits. Toepasbaar in andere talen.
2	Doelgroep (opleiding, leerjaar)	Leerjaar 4 vmbo-tl, havo en vwo. Ook aan te passen aan 3 ^e klasniveau.
3	Tijdsduur	Een aantal lessen na elkaar 20 – 30 minuten per les.
4	Beschrijving activiteit	Leerlingen leren iets over zichzelf te vertellen en elkaar te bevragen aan de hand van fictieve persoonsbeschrijvingen en stappenplannen. De activiteit kan in tweetallen of in viertallen plaatsvinden.
5a	Vorbereitung	<p><i>Docent:</i> De docent maakt een lijst eigenschappen: leeftijd, woonplaats, hobby, meest geliefde televisieseries, uitgaansplaatsen etc. De lijst is in het Duits, de eigenschap ook, de lijst is in vertaling gegeven en er is een open lijst die door de leerling zelf kan worden ingevuld. Er zijn vier versies: A1, A2, B1 en B2. Iedere versie bevat de eigenschappen van een fictief personage. Op het blad staat ook een stappenplan, de volgorde waarin de leerling de oefening moet doorlopen. De docent zorgt voor voldoende kopieën en verdeelt de opgaven evenwichtig over de klas.</p> <p><i>Leerlingen:</i> Voor fase 4: voorbereiden interview door het opstellen van een vragenlijst en het in steekwoorden noteren van antwoorden. Daarbij worden alleen de moeilijk te onthouden woorden genoteerd.</p>
5b	Uitvoering	<p><i>Leerlingen:</i> In fase 1 vertellen A1 en B1 aan A2 resp. B2 over zijn/haar personage in de 3^e persoon. (Bijvoorbeeld: ‘Lisa ist 16 Jahre alt. Sie wohnt...’ etc.) Wanneer de lijst is afgewerkt, rollen omdraaien. Fase 2: A1/B1 vertelt over het personage in de 1^e persoon. (Ich heiÙe Lisa. Ich bin 16 Jahre alt. Etc.). Rollen omdraaien als de lijst is afgewerkt. Fase 3: A1/B1 vertelt A2/B2 over zichzelf. Hierbij kan worden gekozen tussen 1^e en 3^e persoon. In fase 4 interviewt een leerling een medeleerling op basis van vooraf geformuleerde vragen. De geïnterviewde leerling antwoordt en heeft daartoe een antwoordenlijst voorbereid.</p> <p><i>Docent:</i> Tijdens fase 1-4 begeleidt de leraar de rollenspelen, leidt de nabespreking en geeft tips.</p>
5c	Tips en valkuilen	<ul style="list-style-type: none"> • Het werkt het beste om de fases in opeenvolgende lessen te doen. Daarbij kan afwisseling aangebracht worden door te zorgen voor verschillende opstellingen: duo’s, viertallen, binnenstebuitencirkel (bij U-vorm), waarbij een cirkel wordt doorgedraaid zodat er steeds een nieuwe partner is. • Begeleiding en aansturing bij het onderling geven van feedback is nodig. Daarvoor kan een lijst met aandachtspunten worden uitgereikt (veel gemaakte fouten, uitspraaktips).
5d	Evaluatie / beoordeling	De presentatie – fase 4 - kan beoordeeld worden met een cijfer.
6	Randvoorwaarden Materialen	<ul style="list-style-type: none"> • Kopieën van de verschillende personages • Woordenboeken

7	Gebruikerservaring	<ul style="list-style-type: none"> • Alle leerlingen zijn actief. Door het werken met nieuwe partners blijven ze langer enthousiast. • Door herhaling van (bijna) dezelfde woorden en uitdrukkingen slijpen die goed in. • Door elkaar te wijzen op fouten worden ze ook zelf alerter op hun fouten. • Uit alle onderbouw-methodes is voldoende idioom en grammatica te halen. • Veel ruis in de klas, maar het is toch goed aanstuurbaar.
8a	Meer informatie	Op de cd-rom zijn voorbeeldbladen opgenomen.
8b	Contactpersoon	G. Vrugink, docent Duits, e-mail: gvruggink@planet.nl.
9	Contactgegevens school	RSG Ter Apel, Postbus 47, 9560 AA Ter Apel, tel: (0599) 581226, e-mail: info@rsgterapel.nl.

2 'Mahlzeit!' <i>Dialogo, vertellen en bevragen</i>		
1	Taal	Duits.
2	Doelgroep (opleiding, leerjaar)	Leerjaar 3 of 4 van vmbo, gemaakt voor tl, maar het zou ook gebruikt kunnen worden voor bb en kb. Ook de volwasseneneducatie kan met dit lesidee werken.
3	Tijdsduur	Mahlzeit! is een lessenserie van vier keer 45 minuten plus een etentje.
4	Beschrijving activiteit	Leerlingen bereiden een bezoek aan een restaurant van de opleiding 'hotel en gastronomie' van een roc voor. Ze doen opdrachten om in het restaurant alle taaltaken van een gast te kunnen uitvoeren.
5a	Vorbereiding	<i>Docent:</i> Het project Mahlzeit! vraagt nogal wat planning vooraf en het is verstandig daarmee ruimschoots van tevoren te beginnen. De docent moet contact opnemen met de docent Duits van mbo om af te spreken wanneer zijn leerlingen in het restaurant serveren. Ook zijn er natives nodig voor de smalltalk in het restaurant met de leerlingen. Ook de chatsessies moeten geregeld worden. Alles is duidelijk beschreven in het lessenplan.
5b	Uitvoering	<i>Leerlingen:</i> Als voorbereiding op het etentje krijgen de leerlingen 4 lessen met teksten en opgaven. De eerste les staat 'Lecker und nicht Lecker' centraal. 'Was ist das' en wat op de menukaart staat, is het thema van les 2. In de derde les gaat een groep chatten in een Duitse chatbox terwijl de andere helft leerzame situaties bedenkt in het restaurant. Halverwege wordt er gewisseld. Dan is er het etentje in het restaurant van het roc waarbij alle handelingen in het Duits gaan en volwassenen zorgen voor Duitse smalltalk. Van het etentje maken de leerlingen een fotoreportage. <i>Docent:</i> Geeft instructie en begeleidt.
5c	Tips en valkuilen	<ul style="list-style-type: none"> • Nodig natives uit. De leerlingen vinden het erg spannend en leuk. • Begin tijdig met de planning en de voorbereidingen. Een goede en uitgebreide organisatie is een vereiste.
5d	Evaluatie / beoordeling	De docent geeft de leerlingen feedback en beoordeelt de opdrachten.
6	Randvoorwaarden Materialen	<ul style="list-style-type: none"> • Een taalassistent is een noodzakelijke hulp. • Een goede organisatorische planning. Zeker binnen de school met de directie voor eventuele financiële middelen, met de mbo-sectie Duits. • Computers voor de chatsessie. • Buiten de school: een netwerk native speakers.
7	Gebruikerservaring	<ul style="list-style-type: none"> • De leerlingen vonden het spannend Duits te spreken maar groeiden toen ze zagen dat mbo-ers het (ook) moeilijk hadden met de taal. • Het lukte de leerlingen goed om restaurantgesprekken te houden. Ze konden bestellen, vragen stellen en gesprekjes gaande houden. • Voor de vmbo-ers was het een goede kennismaking met een beroepsrichting waar zij ook voor kunnen kiezen.
8a	Meer informatie	Voor meer informatie over Mahlzeit! kunt u kijken op www.rocva.nl/Grassroots/Beckers/Mahlzeitdolly.ppt . Daar vindt u een fotoreportage van leerlingen en de teksten die ze erbij geschreven hebben. De link van de chatbox is te vinden op www.goethe.de/z/jetzt/dejchat/dejchat1.htm . Verder staat het lesmateriaal met handleiding op de cd-rom.
8b	Contactpersoon	Christa Beckers, docente Duits, e-mail: ctm.beckers@rocva.nl .
9	Contactgegevens school	Roc Amsterdam, vestiging Joke Smit, Vinkeleskade 62, 1071 SX Amsterdam, tel: (020) 5730603.

3 Mondeling Duits <i>Vertellen in de doeltaal</i>		
1	Taal	Duits.
2	Doelgroep (opleiding, leerjaar)	Leerjaar 4 van de havo.
3	Tijdsduur	Uitvoering: twee maal in de week en dat drie weken achter elkaar.
4	Beschrijving activiteit	De leerlingen oefenen in groepjes het mondeling Duits over twee door hen zelf gekozen onderwerpen. Om zich voor te bereiden op het onderwerp lezen ze Duitse artikelen. De leerling die het onderwerp heeft voorbereid, vertelt hierover en de andere leerlingen in het groepje mogen vragen stellen.
5a	Vorbereiding	<p><i>Docent:</i> Geef de leerlingen heldere instructies voor de activiteit. Het moet de leerlingen duidelijk zijn dat het geen voorlees-opdracht is. Vertel de leerlingen op welke manier ze artikelen kunnen vinden via internet (google). Het mondeling duurt twintig minuten.</p> <p><i>Leerlingen:</i> De eerste week leveren de leerlingen onderwerp 1 in plus twee artikelen in het Duits en in de week daarna onderwerp 2 met eveneens twee artikelen in het Duits.</p>
5b	Uitvoering	<p><i>Leerlingen:</i> Verzamelen de informatie uit de artikelen die ze op internet gevonden hebben. Daarbij noteren ze in eenvoudige zinnen de hoofdzaken. Vervolgens maken ze een samenhangend verhaal. Dat kan thuis of in keuzewerkijd-uren (kwt). Leerlingen mogen in de les oefenen en in kwt-uren. Uiteindelijk houden de leerlingen een lijstje met trefwoorden over voor het mondeling. Ook mogen ze materiaal meenemen ter verduidelijking.</p> <p><i>Docent:</i> Geeft alleen verdere begeleiding als leerlingen daar om vragen. Ieder week oefenen vijf leerlingen per les voor hun mondeling en dat drie weken lang.</p>
5c	Tips en valkuilen	<ul style="list-style-type: none"> • Laat leerlingen een onderwerp kiezen waar ze al wat vanaf weten en vooral wat ze leuk vinden. • Adviseer leerlingen een artikel te nemen dat ze goed kunnen lezen. Als ze drie keer het woordenboek nodig hebben voor één zin, verliezen ze de moed. Dat is niet de bedoeling. • Belangrijk is dat leerlingen niet eerst hun tekst in het Nederlands schrijven en het daarna gaan vertalen. Het is geen vertaalopdracht. • Geef leerlingen voldoende tijd om goed te oefenen voor het mondeling. Mondeling is vaak veel moeilijker dan een schriftelijke toets. • Moedig leerlingen aan materiaal ter verduidelijking mee te nemen van thuis om hun mondeling te ondersteunen. Het maakt het gesprek levendiger en het helpt tegen de zenuwen.
5d	Evaluatie / beoordeling	De docent beoordeelt de leerling.
6	Randvoorwaarden Materialen	• Het is praktisch als een school kwt-uren heeft. In die tijd kunnen de leerlingen oefenen.
7	Gebruikerservaring	<ul style="list-style-type: none"> • De onderwerpen waren zeer verschillende: hiphop, tennis, carnaval, darts, Ronaldhino, Aruba enzovoorts. • De leerlingen sloofden zich enorm uit en waren goed voorbereid. Hele tassen met materialen kwamen mee. Daaruit kwam van alles te voorschijn van dierbare vakantiefoto's tot paardenborstels en van muziekinstrumenten tot dartpijltjes.

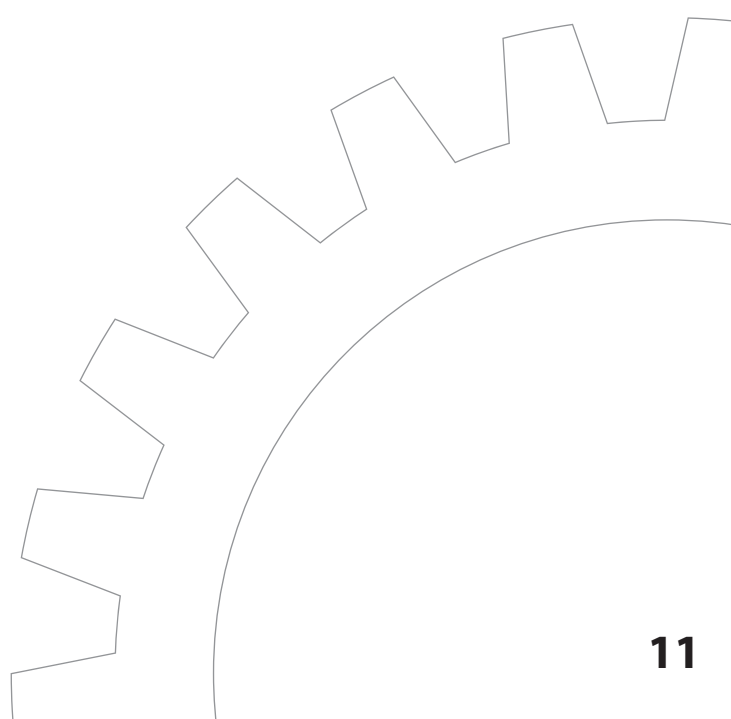
4 Redemittelkaartjes bij Neue Kontakte

Vraag en antwoord

1	Taal	Duits.
2	Doelgroep (opleiding, leerjaar)	Leerjaar 2 vmbo, havo en vwo.
3	Tijdsduur	Ongeveer 12 minuten per les.
4	Beschrijving activiteit	Leerlingen stellen elkaar vragen in het Duits en geven antwoorden in het Duits aan de hand van kaartjes. De oefening hoort bij de methode Neue Kontakte, 2 ^e klas THV.
5a	Vorbereitung	<p><i>Docent:</i> De docent maakt kaartjes bij de betreffende Redemittel-oefening. Hiervoor wordt een basissjabloon van 22 kaartjes ingevuld. Deze bladen dubbelzijdig kopiëren op dik papier, kaartjes snijden, setjes maken per Redemittel-oefening en elastiekje erom doen. Per klas zijn er 15 setjes van een oefening nodig. Voordat de leerlingen aan de slag gaan, laat de docent de bij de methode behorende cd horen met de zinnen van de Redemittel-oefening.</p> <p><i>Leerlingen:</i> De leerlingen lezen mee met de cd en spreken de zinnen na.</p>
5b	Uitvoering	<p><i>Leerlingen:</i> Leerlingen halen per tweetal één setje Redemittelkaartjes. De een leest de vraag in het Duits voor, de ander geeft in het Duits antwoord. Hij/zij kan hierbij eventueel het Nederlandse antwoord gebruiken om het juiste antwoord in het Duits te geven. Weet de leerling het antwoord niet, dan kan hij het kaartje omdraaien en het Duitse antwoord voorlezen. Cursieve tekst kan door de leerling zelf worden aangepast naar de eigen situatie. Als het stapeltje is doorgewerkt, worden de rollen omgedraaid. Alle leerlingen zijn tegelijk actief bezig.</p> <p><i>Docent:</i> De docent loopt tijdens de oefening door de klas, luistert en geeft waar nodig hulp.</p>
5c	Tips en valkuilen	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik lettertype Arial 14 voor de vragen en de antwoorden, dat is ook prettig voor dyslectische leerlingen. Duitse zinnen in bold. Maak de door leerlingen zelf aan te passen tekst cursief. • De kaartjes worden dubbelzijdig gekopieerd, uitkijken dat voor- en achterkant klopt. • Gebruik twee kleuren papier, zodat er een duidelijk verschil is tussen de eerste en de tweede oefening van het hoofdstuk. • Op verzoek van de leerlingen staat onder de Duitse vraag het antwoord in het Nederlands. Dit geeft leerlingen houvast. • Varianten: <ol style="list-style-type: none"> 1. De kaartjes liggen als een soort memoriespel op tafel. Om de beurt kiezen de leerlingen een vraag, lezen die voor en geven antwoord. Is het antwoord goed, dan mogen ze het kaartje houden, zo niet, dan leggen ze het terug. De oefening kan ook andersom, het antwoord ligt in het Duits bovenop en de leerlingen moeten de vraag in het Duits formuleren. 2. Individuele variant. De leerling leest in stilte de vraag, geeft antwoord en draait het kaartje om. Na afloop legt de leerling het titelkaartje bovenop, doet het elastiekje er weer omheen en legt het setje terug. Dit is een prettige variant als een leerling tijd over heeft.
5d	Evaluatie / beoordeling	Als de leerling vindt dat hij de oefening beheerst, komt hij bij de docent aan het bureau. De overhoring gaat in tweetallen. De ene leerling stelt de vraag van de kaartjes, de andere leerling geeft het antwoord. Bij beide leerlingen wordt de uitspraak indien nodig gelijk verbeterd. De leerling die het antwoord geeft, wordt beoordeeld voor een cijfer.

6	Randvoorwaarden Materialen	<ul style="list-style-type: none"> • Redemittelkaartjes behorende bij het betreffende hoofdstuk. • De oefening kan in de klas gedaan worden of in het open leercentrum. • De leerlingen hebben weinig ondersteuning nodig, wel is stimulans en ondersteuning bij de uitspraak wenselijk. • Leerlingen mogen niet te hard praten.
7	Gebruikerservaring	<ul style="list-style-type: none"> • De leerlingen vinden het een plezierige opdracht. Ze hebben wat omhanden, hebben houvast bij het praten en de hele klas is actief bezig met Duits. • Als docent heb je tijd over om waar nodig extra aandacht te geven. • De individuele toetsing wordt ervaren als veilig en prettig. Je kunt als docent goed helpen met de uitspraak. Zelfs de vmbo-basisleerlingen haalden de eerste keer een score van tachtig procent goed! • Samen met de leerlingen heb ik de kaartjes steeds verbeterd.
8a	Meer informatie	Een vraag- en een antwoordblad zijn te vinden op de cd-rom. Deze Redemittel-oefening hoort bij de Methode Neue Kontakte, 2 ^e klas THV, hoofdstuk 3, Redemittel E.
8b	Contactpersoon	Willemijn Markhorst-de Sonnaville, docente Duits, e-mail: w.markhorst@paxchristicollege.nl
9	Contactgegevens school	Pax Christi College JCD, Postbus 16, 6650 AA Druten, tel: (0487) 512403, e-mail: druten@paxchristicollege.nl.

5 Rij-oefening / Vier op een rij / Oefentaaldorp / Oefeningen voor gespreksvaardigheid 3 H/V Taaldorp

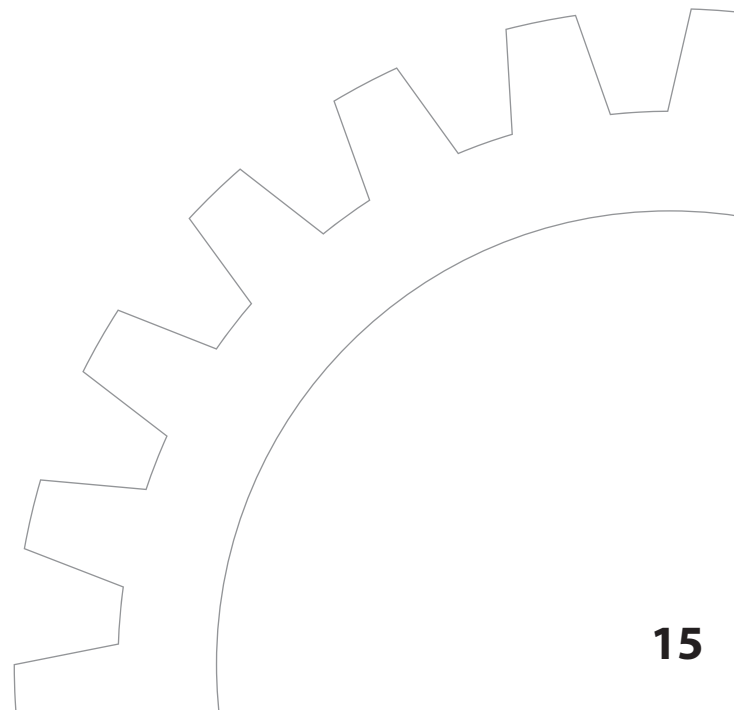
Dialogen, vraag en antwoord

1	Taal	Duits.
2	Doelgroep (opleiding, leerjaar)	Leerjaar 3 vmbo, havo en vwo. De oefenvormen zijn in alle leerjaren toe te passen.
3	Tijdsduur	Rij-oefening (inslijpen): 20-25 minuten. Vier op een rij (toetsvoorbereiding) 1 lesuur. Oefentaaldorp: 20 minuten.
4	Beschrijving activiteit	Standaardzinnen voor gespreksvaardigheid worden aangeboden via de methode, docent of internet en klassikaal geoefend. Vervolgens maken de leerlingen de stap van standaardzinnen naar dialogen.
5a	Vorbereiding	<p>Rij-oefening <i>Docent:</i> 15 kopieën maken met standaardzinnen.</p> <p>Vier op een rij: <i>Docent:</i> De docent heeft een docentenformulier met vragen. Hij/zij maakt een speelveld op het bord van 42 genummerde vakjes. De klas wordt in twee groepen verdeeld en krijgen een symbool (X en O).</p> <p><i>Leerlingen:</i> Hebben de betreffende stof bestudeerd.</p> <p>Oefentaaldorp <i>Docent:</i> De klas wordt in vier of vijf groepen verdeeld. Iedere groep krijgt een onderdeel van Taaldorp. Na de ontwerples maakt de docent oefenopdrachten voor de les erna.</p> <p><i>Leerlingen:</i> De groepen moeten een dialoog maken voor de opgegeven situatie, met behulp van een woordenboek, de docent en hun eigen kennis. Ze moeten een Duitse rol maken en een Nederlandse.</p>
5b	Uitvoering	<p>Rij-oefening (inslijpen) <i>Leerlingen:</i> Alle leerlingen staan in vier rijen in de twee gangpaden tussen de banken (busopstelling), meestal vier rijen van zeven. Een rij leerlingen heeft een blad in de handen met de standaardzinnen en de situatie en/of de vertaling. De partner tegenover hen heeft niets. De leerlingen met het blad vragen: 'Hoe zeg je...' en geven dan de Nederlandse vertaling of situatie. De partner tegenover hen geeft de zin in het Duits.</p> <p><i>Docent:</i> De docent loopt tussen de rijen door en verbetert de uitspraak. Na ongeveer twee minuten geeft de docent een sein dat de rijen in één richting doordraaien. De leerlingen krijgen dus een nieuwe partner. De leerling die van de vragen in de antwoordenrij terecht komt, geeft het blad met zinnestjes af.</p>

		<p>Vier op een rij (toetsvoorbereiding). Deze proeftoets kun je afnemen aan het eind van de leer- en inslijpfase, ongeveer na drie thema's.</p> <p><i>Leerlingen:</i> Per groep kiest een leerling een nummer. De docent leest de vraag voor, binnen 30 seconden moet het antwoord volgen (zonder overleg). Bij goed antwoord wordt het symbool van zijn/haar groep ingevuld. Dan is de beurt aan de andere groep. Is het antwoord fout, dan mag de volgende leerling tijdens de beurt van de andere groep overleggen. De groepen moeten goed opletten welke vragen de andere groep krijgt, zodat ze geen vakjes kiezen waarvan ze het antwoord niet weten. Het doel van het spel is zoveel mogelijk Vier op een rij te krijgen (horizontaal, verticaal of diagonaal). Vier op een rij is een punt waard.</p> <p>Oefentaaldorp (uitbreidingsfase). De leerlingen spelen de rollen in tweetallen voor de klas. De rest houdt een scoreformulier bij. (0 = niet te volgen, 1 = wel te volgen, maar met fouten, 2 = goed met kleine foutjes). Na de dialoog worden de scores toegelicht.</p>
5c	Tips en valkuilen	<ul style="list-style-type: none"> • Rij-oefening: Bij meer dan 28 leerlingen draaien de wachtenden in bij het doorschuiven. • Vier op een rij: Laat leerlingen beginnen bij een van de nummers 1/6/37/41. Als een van deze nummers een symbool O of X heeft, mogen ze verder vrij kiezen. Als ze in het midden beginnen, loopt het spel vast. • Ongeveer een kwartier voor het eind van de les is ieder goed ingevuld hokje een punt waard, zodat de spanning stijgt.
5d	Evaluatie / beoordeling	<p>Rij-oefening: leerlingen geven elkaar feedback, docent geeft ook feedback tijdens het tussen de rijen lopen.</p> <p>Vier op een rij: leerlingen gaan met elkaar in discussie over de lesstof ('Nee, dat moet je zo uitspreken').</p> <p>Oefentaaldorp: aangezien de leerlingen ook scorer zijn, letten ze goed op en geven ze feedback, eventueel kan de docent ook commentaar geven.</p>
6	Randvoorwaarden Materialen	Kopieën, bord, eventueel internet
7	Gebruikerservaring	<ul style="list-style-type: none"> • Rij-oefening: bij een gewone overhoring blijken leerlingen het huiswerk toch vaak niet goed te leren. Het rendement is hoger dan wanneer leerlingen in tweetallen oefenen, omdat ze niet met andere dingen bezig kunnen zijn. • Vier op een rij: leerlingen zijn fanatiek en enthousiast. • Oefentaaldorp: leerlingen leren hoe er in het echte Taaldorp getoetst wordt, en scoren daardoor hoger als ze de echte toets afleggen.
8a	Meer informatie	Taaldorp is te vinden op http://webmail.tabor.nl/oscarromero/onderwijs/vakken/Duits/Oefeningen/Taaldorp-Flash/Taaldorp.html .
8b	Contactpersoon	Drs. P van de Boorn, sectiehoofd Duits Oscar Romero en mede-auteur van de eigen leergang VOLL WOOKY, e-mail: vdboorn@quicknet.nl.
9	Contactgegevens school	Scholengemeenschap Tabor, locatie Oscar Romero, Bouwsteen 1 1625 PD Hoorn, Postbus 363, 1620 AJ Hoorn, tel: (0229) 285685 e-mail: oscar-romero@tabor.nl.

6 Spreekproject 'Wer bin ich?' <i>Vertellen en bevragen</i>		
1	Taal	Duits.
2	Doelgroep (opleiding, leerjaar)	Leerjaar 2 van het gymnasium. In principe is het project voor alle niveaus en klassen geschikt.
3	Tijdsduur	In vijf opeenvolgende weken zijn de leerlingen een gedeelte van een les en thuis met het spreekproject bezig.
4	Beschrijving activiteit	'Wer bin ich' is een Grieks-Nederlands project waarin het gaat om het wederzijds voorstellen, navragen en herkennen op een foto van de leerlingen van twee klassen met behulp van het zogenaamde voice-mail board. Het is de bedoeling dat de leerlingen door middel van de beschrijvingen elkaar op de foto vinden. Op een voicemailboard kunnen berichten rechtstreeks op het web worden ingesproken. De partnerleerling kan op het bericht reageren. Alle berichten blijven bewaard om te beluisteren en om feedback op te geven. De wederzijdse 'gesprekken' werden in het Duits gevoerd.
5a	Vorbereiding	<p><i>Docent:</i> Ter voorbereiding moet een website worden gecreëerd waarop het verloop van het project wordt beschreven. Ook heeft de docent foto's nodig van de deelnemende partnerklassen. De beide docenten maken leerlingenkoppels.</p> <p><i>Leerlingen:</i> De in te spreken tekst bereiden de leerlingen eerst zelfstandig voor.</p>
5b	Uitvoering	<p><i>Leerlingen:</i> De eerste week maakt de leerling een bericht waarin hij/zij zichzelf voorstelt aan de nog onbekende partner. De leerling kent alleen de naam van de partner. De leerling vertelt de voornaam, verjaardag, hobby, kleur ogen, haar en nog twee eigenschappen naar keuze uit een keuzelijst. In de tweede week heeft de leerling een bericht teruggekregen. De leerling bedankt voor het bericht en stelt nog twee gerichte vragen over twee eigenschappen naar keuze uit een keuzelijst. In de derde week beschrijft de leerling hoe hij er op de foto uitziet. In reactie daarop spreekt iedere leerling in week 4 zijn vermoeden uit waar zijn partner staat op de foto. In de laatste week stelt iedere leerling zijn partner voor aan de eigen klas in een korte presentatie. Dit gebeurt allemaal in het Duits.</p> <p><i>Docent:</i> Als het project eenmaal loopt met de webomgeving waar alles op staat, kost het de docent weinig lestijd. De docent luistert naar de fragmenten en geeft eventueel een beoordeling.</p>
5c	Tips en valkuilen	<ul style="list-style-type: none"> • Het is voor de leerlingen prettig als de docent het inspreken op het voicemailboard een keer voor doet. Daarna kunnen de leerlingen dit zelfstandig.
5d	Evaluatie / beoordeling	De docent beoordeelt de ingesproken teksten. De leerlingen kunnen de fragmenten van medeleerlingen ook beluisteren en er feedback op geven.
6	Randvoorwaarden Materialen	<ul style="list-style-type: none"> • Een ict-lokaal, voicemailboard en webpagina. De technische voorwaarden zijn op elke pc gemakkelijk te realiseren, als ze er niet al standaard op staan (java en flash). Enige ict-vaardigheid is wel praktisch. • Daarnaast zijn een digitale fotocamera en headsets nodig.

7	Gebruikerservaring	<ul style="list-style-type: none"> • De leerlingen hadden er plezier in om op deze manier te leren. Dat geldt voor de Nederlandse maar ook voor de Griekse leerlingen. • De leerlingen kunnen zichzelf in het Duits voorstellen en over hobby's en familie vertellen. • Steeds meer leerlingen luisterden thuis alvast de berichten van de partners af, uit pure nieuwsgierigheid.
8a	Meer informatie	<p>Voor meer informatie kunt u de projectbeschrijving bekijken op: http://website.wlg.nl/leerling/deutsch_werbinich2/.</p> <p>Het bijbehorende voicemailboard kunt u vinden op: http://www.webindeklas.nl/mp3mail/bb/forum.php?board=9.</p> <p>Meer voicemailboards en de mogelijkheden voor het onderwijs vindt u op: www.voicemailboard.nl.</p>
8b	Contactpersoon	Erwin de Vries, docent Duits, e-mail: ek.de.vries@webindeklas.nl .
9	Contactgegevens school	Willem Lodewijk Gymnasium, Verzetsstrijderslaan 220, 9727 CK Groningen, tel: (050) 5262094, e-mail: wlginfo@wlg.nl .

7 Spreken met video

Dialogo, drama

1	Taal	Duits.
2	Doelgroep (opleiding, leerjaar)	Leerjaar 3 en 4 van havo en vwo. De activiteit kan ook aangepast worden voor andere leerjaren en schooltypes.
3	Tijdsduur	De docenten kunnen de tijdsduur zelf bepalen. Een voorbereidingsles en nog een lesuur om de video's te bekijken.
4	Beschrijving activiteit	De leerlingen houden in groepjes een spreekopdracht en nemen deze op video op. De hogere leerjaren maken, voor ze gaan filmen, eerst een script. Het thema kan de docent vrij laten. Mogelijke onderwerpen zijn: praatprogramma over muziek, eigen verhaal, reclame, documentaire of een alledaagse situatie. De spreekopdracht kan, afhankelijk van de beschikbare tijd, variëren van 1 minuut tot 10 minuten. Het daadwerkelijke opnemen van de video doen de leerlingen buiten het lesuur. Uiteraard is de video in de Duitse taal.
5a	Vorbereiding	<i>Docent:</i> Geeft een heldere instructie. <i>Leerlingen:</i> Maken groepjes van 3 tot 5 leerlingen.
5b	Uitvoering	<i>Leerlingen:</i> Bedenken een product om aan te prijzen in een reclame of schrijven een script voor hun video. De groepsleden hebben allemaal ongeveer evenveel tekst en komen dus ook in beeld. Na akkoord van de docent voor het script, kunnen de leerlingen aan het filmen slaan. Het eindproduct wordt in de klas bekeken. <i>Docent:</i> Beoordeelt de ingeleverde scripts en bekijkt het uiteindelijke resultaat met de klas.
5c	Tips en valkuilen	<ul style="list-style-type: none"> • De meeste leerlingen gebruikten een camera van school. Leerlingen die de camera van school lenen, moeten tijdig afspraken maken over het filmen. • Het afspelen van de video's kost vooraf wat extra opstarttijd omdat meestal de apparatuur aangesloten en afgesteld moet worden.
5d	Evaluatie / beoordeling	Het script dat leerlingen van bepaalde leerjaren schrijven, wordt meegenomen in de beoordeling. De video zelf wordt beoordeeld op duidelijkheid, verstaanbaarheid, idioom en creativiteit.
6	Randvoorwaarden Materialen	• De school moet de beschikking hebben over video- en afspeelapparatuur.
7	Gebruikerservaring	<ul style="list-style-type: none"> • De leerlingen zijn actief met taal bezig en oefenen hun spreekvaardigheid. Bovendien zijn ze zeer intensief met taal bezig. Dat bleek toen bij een groepje de video niet werkte en de leerlingen direct hun video konden naspelen. • Op verschillend niveau kunnen leerlingen hun creativiteit en kennis inzetten.
8a	Meer informatie	Voor meer informatie kunt u kijken op de cd-rom met opdrachten voor havo Mache deine eigene Werbung en Videoauftrag 4. Ook is bij de contactpersonen videomateriaal voor handen.
8b	Contactpersoon	Carlo van Putten en Jibbe Heetveld, docenten Duits, e-mail: j.heetveld@wdz.nl.
9	Contactgegevens school	Willem de Zwijger College, Nieuwe 's Gravenlandseweg 38 1405 Bussum, tel: (035) 6927600, e-mail: info@wdz.nl.

8 'Tagesausflug' *Dialogo, vertellen en bevragen*

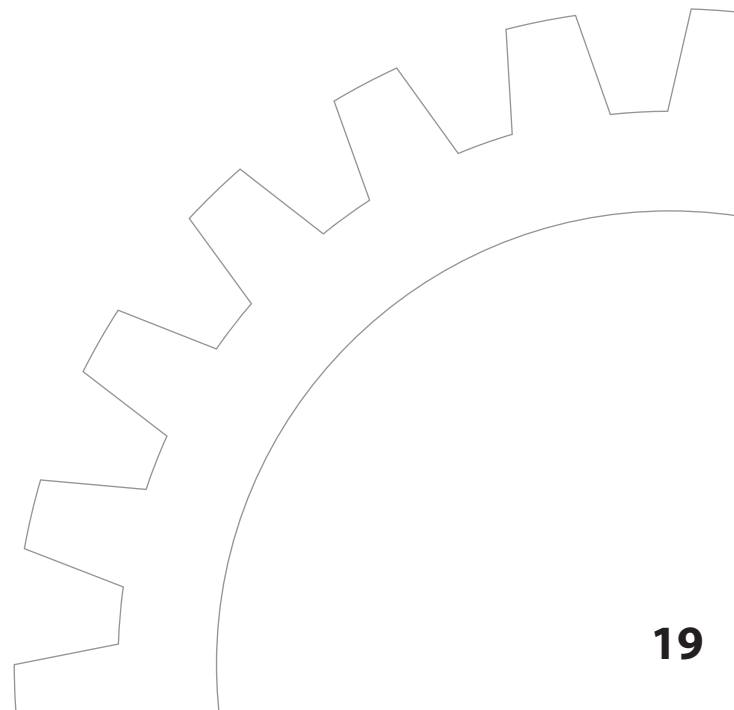
1	Taal	Duits.
2	Doelgroep (opleiding, leerjaar)	Leerjaar 3 of 4 van vmbo, gemaakt voor tl, maar het zou ook gebruikt kunnen worden voor bb en kb. Ook de volwasseneneducatie kan met dit lesidee werken.
3	Tijdsduur	Tagesausflug duurt zes uur.
4	Beschrijving activiteit	Leerlingen bereiden een uitstapje naar een Duitse stad voor. Behalve dat ze een programma opstellen, bereiden ze ook luister- en spreekopdrachten voor. Luisteren naar een rondleiding. Spreken door een interview met een inwoner, een vraag om hulp en uitleg bij een fotoreportage.
5a	Vorbereiding	Docent: de lessenserie kan voorbereid worden via de website www.firmataal.nl/update/mvt/tagesausflug/index.htm . Het is handig de werkbladen van de site alvast te printen voor de leerlingen.
5b	Uitvoering	<p><i>Leerlingen:</i> De leerlingen bereiden een uitstapje voor naar Keulen of Düsseldorf. In zes lessen bedenken de leerlingen een programma dat uit te voeren is in de stad van hun keuze. Een programma-onderdeel is uitzoeken en bespreken van een rondleiding in een museum. Het andere onderdeel moet een verrassing zijn en alleen maar leuk zijn. Uiteraard krijgen de leerlingen voor beide onderdelen een budget. Daarnaast bereiden ze een gesprek voor met de inwoners van 'hun' stad. Ze oefenen ook in een chatroom. Uiteindelijk presenteren de leerlingen dit totaalpakket (welke stad, waarom, programma-onderdelen, inwoners van de stad) op een poster. Na het uitstapje maken ze een fotoreportage en een portret van de inwoners van de stad.</p> <p><i>Docent:</i> Geeft instructie en begeleidt.</p>
5c	Tips en valkuilen	<ul style="list-style-type: none"> • Het gaat hier om een talenquest, die uitgaat van een zekere zelfstandigheid van de leerlingen. Als leerlingen dat niet gewend zijn, zal de docent moeten kijken waar extra sturing gewenst is. Dat vraagt dus om goede voorbereiding. • Het begin van de talenquest is voor leerlingen het moeilijkst. Ze moeten op de sites zoeken naar interessante programmapunten. Daar zou de docent wat extra sturing kunnen geven door voorbeelden of na korte tijd een korte rapportage uit de groepjes waarmee de langzame starters op ideeën gebracht worden.
5d	Evaluatie / beoordeling	De docent bekijkt werkbladen van de leerlingen. De presentatie van de poster is het eindwerkstuk waarin alle informatie samen komt. Hiervoor zijn criteria opgesteld.
6	Randvoorwaarden Materialen	<ul style="list-style-type: none"> • Computers met internetverbinding. • Groot papier en dergelijke materialen om poster te kunnen maken. • Opnameapparatuur, MP3 Speler, om de interviews mee op te nemen.
7	Gebruikerservaring	<ul style="list-style-type: none"> • De leerlingen vinden de opdrachten leuk, alleen het begin is wat moeizaam. De opdrachten zijn niet te moeilijk. De leerlingen kunnen er duidelijk zelf invulling aan geven. Bovendien zit er veel variatie in de werkvormen waardoor het aantrekkelijk is voor de leerlingen. • De leerlingen kunnen gesprekjes voeren en zich redden in de Duitse stad. Het zijn realistische situaties en dat geeft het wat extra's.
8a	Meer informatie	Voor meer informatie over Tagesausflug kunt u kijken op de site www.firmataal.nl/update/mvt/tagesausflug/index.htm . Werkbladen op de cd-rom.
8b	Contactpersoon	Christa Beckers, docente Duits, e-mail: ctm.beckers@rocva.nl .
9	Contactgegevens school	Roc Amsterdam, vestiging Joke Smit, Vinkeleskade 62, 1071 SX Amsterdam, tel: (020) 5730603.

9 Playing Detective *Vertellen en bevragen*

1	Taal	Engels.
2	Doelgroep (opleiding, leerjaar)	Leerlingen vanaf 4 havo.
3	Tijdsduur	Ongeveer dertig minuten in totaal. De drie onderdelen duren rond de tien minuten.
4	Beschrijving activiteit	De leerlingen vormen groepjes en een van hen is de 'detective'. De 'detectives' verlaten de klas terwijl de rest van de groep een aflevering van het BBC programma Crimewatch bekijkt. Tijdens het kijken moeten de leerlingen zoveel mogelijk details opschrijven die belangrijk zijn voor het oplossen van de zaak. Als de detectives terug in de klas zijn, geven ze de informatie aan hen door. Ook moet ieder groepje een of twee vragen voorbereiden voor een detective van een ander groepje. Uiteraard gebruiken de leerlingen alleen de Engelse taal.
5a	Vorbereiding	<p><i>Docent:</i> De docent moet thuis een aflevering opnemen van het maandelijkse programma Crimewatch. Voor meer informatie www.bbc.co.uk/crime/crimewatch/index.shtml. Iedere aflevering is geschikt.</p> <p><i>Leerlingen:</i> Maken groepjes van vier.</p>
5b	Uitvoering	<p><i>Leerlingen:</i> Drie groepsleden schrijven, tijdens het kijken van Crimewatch, zoveel mogelijk details op die belangrijk kunnen zijn voor het oplossen van de zaak. Bijvoorbeeld beschrijvingen van het slachtoffer, verdachten, plaats en tijd, telefoonnummers om informatie door te geven, enzovoorts. Als de detectives terug in de klas zijn, geven de drie allerlei informatie – in het Engels – door aan 'hun' detective. Ook bedenkt ieder groepje twee vragen voor een detective van een ander groepje. Bij het beantwoorden van de vragen is de detective dus volledig afhankelijk van de informatie die de groepsleden hem geven. Als ze problemen hebben bij het beantwoorden van de vragen, mogen de leerlingen van het groepje helpen.</p> <p><i>Docent:</i> De docent loopt rond terwijl de leerlingen in groepjes de detective informeren en zorgt er voor dat Engels wordt gesproken. Ook noteert de docent eventuele verbeterpunten. Het bekijken van de aflevering duurt tien minuten, net als het informeren van de detective en het bedenken van de vragen. De laatste tien minuten zijn voor het beantwoorden van de vragen door de detective.</p>
5c	Tips en valkuilen	<ul style="list-style-type: none"> • Maak de groepen niet te groot. Het risico bestaat anders dat een of twee leerlingen anderen het werk laten doen. • Op de website van het programma staat de tekst van de informatie die in het programma wordt gebruikt. Na de activiteit kan de docent deze reconstructie uitdelen op papier. Vraag leerlingen woorden te noteren die ze niet kennen. De docent kan verder gaan op de betekenis van bepaalde woorden of constructies.
5d	Evaluatie / beoordeling	De docent bespreekt de activiteit na met de leerlingen.
6	Randvoorwaarden Materialen	• De docent moet thuis een video- of dvd recorder hebben om het programma op te nemen. Ook in het klaslokaal moet een televisie met recorder beschikbaar zijn om het programma af te spelen.

7	Gebruikerservaring	<ul style="list-style-type: none"> • Alle leerlingen oefenen spreekvaardigheid op een actieve manier. Ze hoeven geen vragen van leraren te beantwoorden maar worden juist gestimuleerd met elkaar in het Engels te communiceren. Bovendien kunnen meerdere leerlingen tegelijk hun spreekvaardigheid oefenen doordat ze in groepjes werken. • Het onderwerp is spannend en waargebeurd en dat motiveert de leerlingen bij deze activiteit.
8a	Meer informatie	Voor meer informatie over het op te nemen programma kunt u kijken op www.bbc.co.uk/crime/crimewatch/index.shtml . Ook is er een voorbeeld van een handout voor de leerlingen beschikbaar op de cd-rom.
8b	Contactpersoon	Annemiek Wegman, docente Engels, e-mail: info@rml.nl .
9	Contactgegevens school	Montessori Lyceum, Schimmelpenninckstraat 17, 3039 KS Rotterdam, tel: (010) 4654022, e-mail: info@rml.nl .

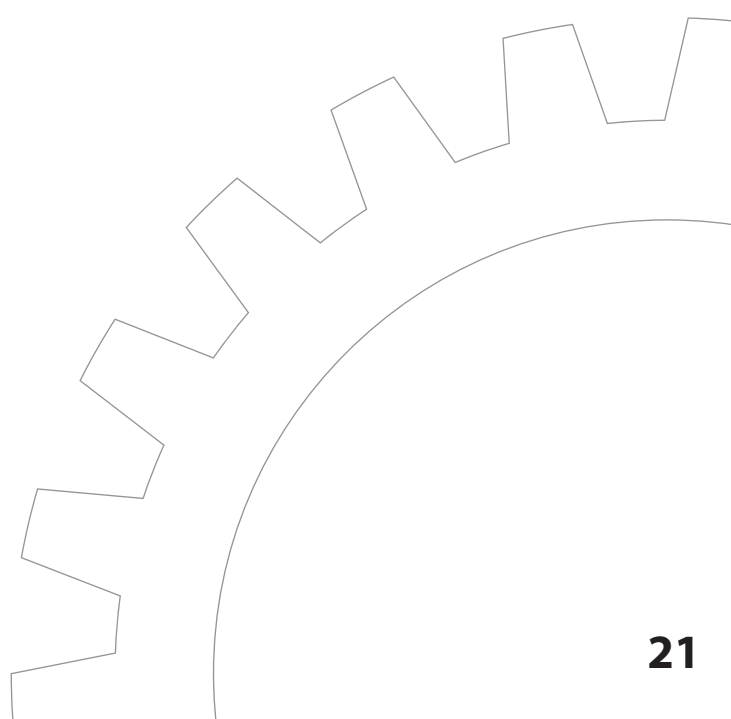
10 To Bean or not to Bean

Project ter voorbereiding mondeling examen

1	Taal	Engels, samen met CKV.
2	Doelgroep (opleiding, leerjaar)	Leerjaar 5, vwo.
3	Tijdsduur	Het voor de eerste maal uitvoeren van het project is zeer tijdrovend: twee leraren zijn een uur per week bezig met het samenstellen van het opdrachtenboekje. Daarna kost het bijschaven ervan aanmerkelijk minder tijd.
4	Beschrijving activiteit	To Bean or not to Bean is een leertraject op maat voor Engels en CKV, ter voorbereiding van het mondeling examen voor Engels en CKV. Na het vertonen van de film Bean, the ultimatedisaster movie formuleren de leerlingen als startopdracht in groepjes een eigen definitie van kunst. Vervolgens kunnen zij kiezen uit drie kunstonderwerpen waarvan zij een presentatie gaan geven. Tijdens lestijd werken zij in groepjes aan hun project. De mondelinge presentatie wordt gefilmd.
5a	Vorbereiding	<p><i>Docent:</i> De docent maakt een opdrachtenboekje met als inhoud:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een studiewijzer • Opdrachten • Plannings- en aftekenformulier • Reflectie- en evaluatieformulier • Scoreformulier voor mondeling • Ruimte voor aantekeningen <p>Ook moet de docent logistieke planning regelen: gedurende een lesperiode voor alle 5-vwo-leerlingen CKV en Engels gezamenlijk.</p> <p><i>Leerlingen:</i> De leerlingen moeten taken verdelen, planning maken, materialen regelen.</p>
5b	Uitvoering	Leerlingen werken tijdens lestijd aan de opdrachten.
5c	Tips en valkuilen	<ul style="list-style-type: none"> • Leerlingen moeten de planning in de gaten houden. • Ruimte overhouden om nog te oefenen voor het mondeling. • Eventuele technische storingen moeten worden opgevangen.
5d	Evaluatie / beoordeling	In het boekje zijn evaluatieformulieren opgenomen. Daarnaast is er een scoreformulier, zodat de leerlingen weten waarop ze worden beoordeeld. Bij het mondeling zijn alle docenten Engels en CKV aanwezig. Na afloop van het project worden de evaluatieformulieren bekeken. Er is een aparte beoordeling voor CKV en voor Engels. Op grond van de reflectieresultaten worden de niet goed lopende onderdelen van het project bijgeschaafd.
6	Randvoorwaarden Materialen	<ul style="list-style-type: none"> • Het opdrachtenboekje, de film Bean, the ultimatedisaster movie en goede afspeelapparatuur. • Bij de roostermakers moet het project tijdig bekend zijn omdat er twee docenten tegelijk moeten worden ingeroosterd. Ook moet er een geschikte ruimte zijn voor het bekijken van de film en het gezamenlijk werken aan het project. In deze ruimte moeten bijvoorbeeld computers beschikbaar zijn en CKV-materialen. Er moet ondersteuning zijn voor montage van film en geluid en andere technische aspecten. • Voor de presentatie: posters, gips, Powerpoint presentatie, digitale camera's, verkleedspullen, videoapparatuur, computers.

7	Gebruikerservaring	<ul style="list-style-type: none"> • Bij een blokkade hebben leerlingen twee uur per week de tijd om zich geconcentreerd voor te bereiden op het mondeling. De leerlingen zijn zo enthousiast, dat ze vaak buiten lesuur nog naar geschikte filmlocaties en dergelijke op zoek gaan, en hun Engels oefenen. • Het werken in groepjes is drempelverlagend voor het mondeling oefenen. • Voor docenten is de aansturing van leerlingen zeer effectief, omdat er veel ruimte is voor persoonlijke begeleiding van de groepjes. Knelpunten worden zo snel gesignaleerd. • Omdat meerdere docenten betrokken zijn bij het project is het eenvoudig om voor elkaar 'in te vallen'.
8a	Meer informatie	Het opdrachtenboekje is te vinden op de cd-rom en op de internetsite van RSG Enkhuzen, www.rsg-enkhuzen.nl . Doorklikken naar atheneum 5, vak Engels. Bij studiewijzers blok 12.
8b	Contactpersoon	Femke Pieters, docent Engels, e-mail: f.pieters@rsg-enkhuzen.nl .
9	Contactgegevens school	RSG Enkhuzen, Boendersveld 3, 1602 DK Enkhuzen, tel: (0228) 350800.

11 Apprendre à raconter *

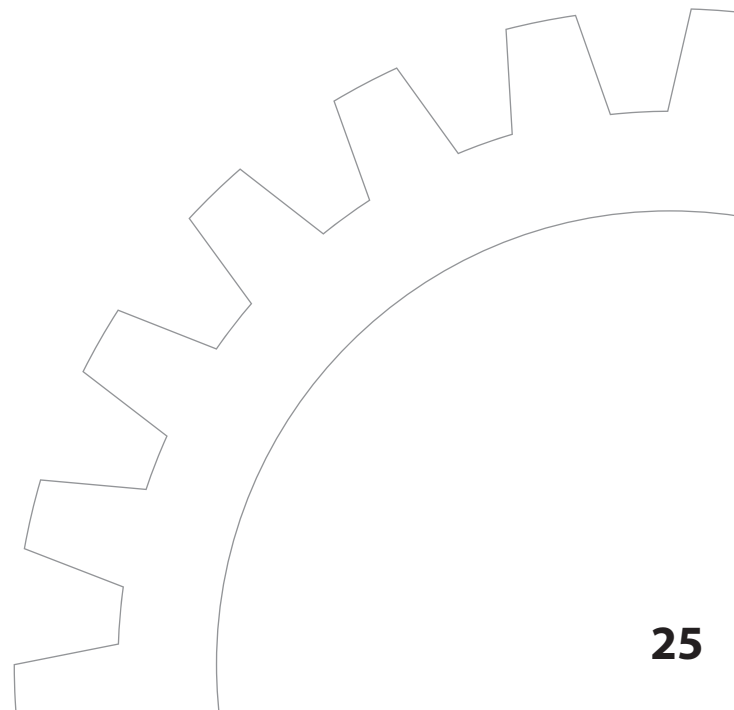
Vertellen

1	Taal	Frans. Toepasbaar bij andere talen.
2	Doelgroep (opleiding, leerjaar)	Leerjaar 4 havo en vwo.
3	Tijdsduur	In totaal vijf lesuren, uitgesmeerd over een paar weken. Per lesuur vier of vijf presentaties.
4	Beschrijving activiteit	Leerlingen vertellen strips na en lichten 'nieuwe' woorden en begrippen toe. Het doel is ze improviserend een verhaal te leren vertellen.
5a	Vorbereiding	<i>Docent:</i> De docent heeft een verzameling stripalbums beschikbaar. <i>Leerlingen:</i> De leerlingen zoeken een strip uit. Sommige leerlingen nemen ook zelf strips mee.
5b	Uitvoering	<i>Leerlingen:</i> De leerlingen maken een verhaaltje aan de hand van de gekozen strip. Dit verhaaltje schrijven ze op, gebruikmakend van woordenboeken en de methode. Vervolgens presenteren de leerlingen het verhaal aan de klas, eventueel ondersteund met presentatie via een beamer van de strip. Daarbij zullen ze woorden gebruiken die nog niet bekend zijn in de klas. Bij de presentatie worden deze woorden toegelicht. De klasgenoten luisteren en stellen vragen ter verheldering. <i>Docent:</i> De docent haalt thema's en begrippen die in de onderbouw behandeld zijn naar boven. In de bovenbouw gaat de aandacht ook naar het formuleren van complexere zinnen (met ontkenningen, met voegwoorden), zodat er inderdaad een samenhangend verhaal wordt verteld, niet alleen losse zinnestjes.
5c	Tips en valkuilen	<ul style="list-style-type: none"> • Het is de bedoeling dat ze het verhaal vertellen, niet voorlezen. • Als leerlingen de draad kwijtraken, kun je ze helpen door vragen te stellen. • Van zwakke leerlingen kun je van tevoren de geschreven tekst doorlezen en samen met de leerling eventueel eenvoudiger varianten bedenken.
5d	Evaluatie / beoordeling	De presentatie kan beoordeeld worden met een cijfer.
6	Randvoorwaarden Materialen	<ul style="list-style-type: none"> • Strips • Woordenboeken • Eventueel een beamer of overheadprojector
7	Gebruikerservaring	<ul style="list-style-type: none"> • De leerlingen werken er elk jaar enthousiast aan. • Ze leren iets te vertellen aan één stuk, niet alleen reageren op een vraag. • Ze gebruiken inderdaad uit zichzelf formuleringen die ze hebben geleerd in de methode van de onderbouw. • Ze maken er eigen werk van. • Het is zeer makkelijk uit te voeren. • De verhouding werk-rendement is prima. • Leerlingen kunnen hun fantasie kwijt (sommigen tekenen eigen strips). • Het geeft voldoening om leerlingen in de doeltaal te laten spreken. Misschien doen ze het eerst uit het hoofd, maar daarna laat je ze improviseren.
8a	Meer informatie	Op de cd-rom is een voorbeeldstrip en een uitwerking opgenomen.
8b	Contactpersoon	Hilda Loeff, docent Frans bovenbouw, e-mail: hloeff@hetstedelijk.nl.
9	Contactgegevens school	Het Stedelijk Lyceum Locatie Zuid, Tiemeister 20, 7541 WG Enschede, tel: (053) 4821100, e-mail: zuid@hetstedelijk.nl.

12 Flitsdaten <i>Dialogen</i>		
1	Taal	Frans.
2	Doelgroep (opleiding, leerjaar)	Alle leerjaren voorgezet onderwijs.
3	Tijdsduur	De werkvorm kan herhaaldelijk worden ingezet, bijvoorbeeld steeds na het afronden van twee hoofdstukken van de lesmethode. Les 1, de laatste 20 minuten: voorbereiding. Leerlingen verbeteren in viertallen de fouten in hun als huiswerk uitgeschreven dialogen. Les 2, het gehele lesuur (45 minuten): gesprekken in tweetallen, feedback tussen de bedrijven door. Les 3, de eerste 20 minuten: terugblik, uitwisselen tips.
4	Beschrijving activiteit	Flitsdaten is een werkvorm waarin leerlingen op basis van door henzelf ontworpen dialogen in tweetallen gesprekken voeren en elkaar daarop feedback geven. Elke drie minuten wisselen de leerlingen van gesprekspartner.
5a	Vorbereiding	<i>Leerlingen:</i> De leerlingen ontwerpen – als huiswerk – drie dialogen in het Frans op basis van de thema's, woordjes, taalregels die aan bod zijn geweest in de laatste twee hoofdstukken en levert deze in. Elke dialoog bestaat uit twee aparte blaadjes. Blad 1: de tekst van rol A in het Frans en van rol B in het Nederlands; blad 2: de tekst van rol A in het Nederlands en van rol B in het Frans. De docent markeert de fouten. In viertallen verbeteren de leerlingen deze fouten. Voor de volgende les bereidt de leerling zich voor door de stof uit de laatste twee hoofdstukken door te nemen. <i>Docent:</i> Bij zelf meedraaien, bereidt ook de docent dialogen voor; bij beoordelen formuleert hij beoordelingscriteria.
5b	Uitvoering	<i>Leerlingen:</i> De leerlingen voeren gesprekjes met elkaar. Beurtelings kiezen ze uit een waaijer van papieren die door hun maatje wordt voorgehouden en nemen een van de rollen op zich. Op een teken van de docent veranderen ze van gesprekspartner. <i>Docent:</i> De docent inventariseert struikelblokken, of neemt deel aan de dialogen, of gebruikt de dialogen als beoordelingsmoment.
5c	Tips en valkuilen	<ul style="list-style-type: none"> • Je kunt leerlingen criteria laten opstellen waaraan een goede dialoog voldoet. • Je kunt de schriftelijke voorbereiding ook beoordelen door de – verbeterde – dialogen in te nemen. • Om er zeker van te zijn dan alle leerlingen hun dialogen bij zich hebben, kun je de uitgeschreven dialogen een les van tevoren innemen. • Je kunt een native speaker laten deelnemen aan de dialogen. • Flitsdaten kan worden ingezet als stapsgewijze training voor Taaldorp. • Valkuil: luie leerlingen nemen dialogen over uit het boek.
5d	Evaluatie / beoordeling	Terugblik op de gesprekken. Leerlingen formuleren in groepjes de struikelblokken en wisselen tips uit. Vervolgens worden de vragen klassikaal aan de orde gesteld. Afhankelijk van de duur van de dialogen zie je als docent circa tien leerlingen per les. Je beoordeelt dus niet alle leerlingen op hetzelfde moment. Je kunt dat oplossen door per rapport een cijfer voor gespreksvaardigheid te geven.
6	Randvoorwaarden Materialen	De werkvorm is ingebed in een manier van werken waarin leerlingen feedback leren geven en ontvangen. De leeromgeving moet veilig zijn: leerlingen mogen fouten maken en leren hoe van fouten te leren.

7	Gebruikerservaring	<ul style="list-style-type: none"> • Voor leerlingen is het een aantrekkelijke werkvorm. Ze hebben plezier in het voorbereiden en uitvoeren van de taak en het samenwerken met andere leerlingen. Ondanks de onbekende situaties hebben ze het gevoel greep te hebben op de taalinhoud. • Voor docenten is de werkvorm aantrekkelijk omdat de organisatie ervan eenvoudig is, alle leerlingen 'bij de les' zijn en het een goed evaluatiemoment is. • Gespreksvaardigheid kan zo een vaste plaats krijgen in het curriculum. • De leerlingen leren zich redden met verschillende gesprekspartners. • Integratie van schrijfvaardigheid en gespreksvaardigheid.
8a	Meer informatie	Een gedetailleerde beschrijving van Flitsdaten is opgenomen op de cd-rom.
8b	Contactpersoon	Astrid Eelkema, docent Frans, e-mail: a.eelkema@ils.ru.nl.
9	Contactgegevens school	Pascal College Zaandam, Pascalstraat 4, 1503 DA Zaandam, tel: (075) 6167355, e-mail: infopascalstraat@pascalcollege.nl.

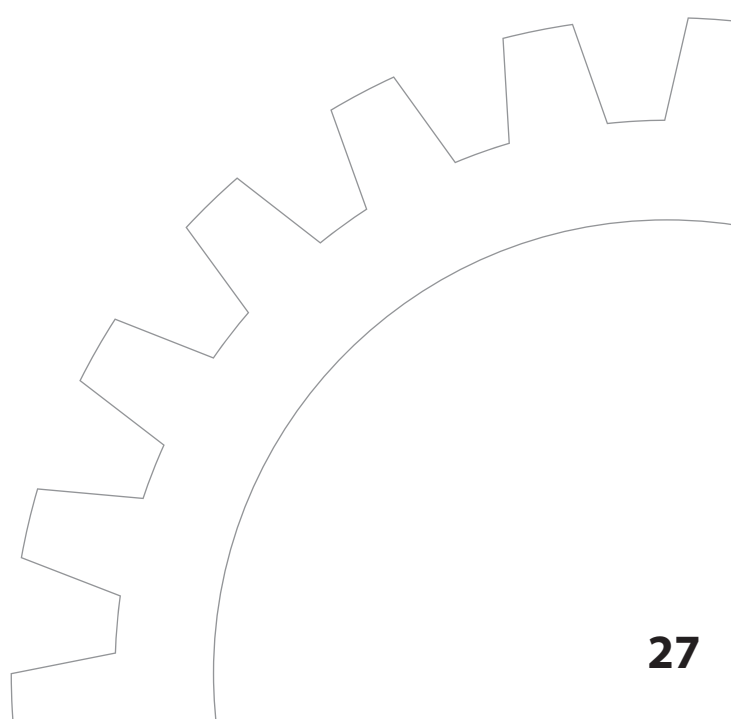
13 Het talentenspel

Vertellen en bevragen

1	Taal	Frans.
2	Doelgroep (opleiding, leerjaar)	Alle doelgroepen. De activiteit is uitgevoerd in trainingen voor volwassenen, maar is toepasbaar in het reguliere onderwijs.
3	Tijdsduur	Circa 50 minuten voor de hoofdactiviteit. In de volgende lesperioden kunnen vervolgvactiteiten van circa 40 minuten worden uitgevoerd.
4	Beschrijving activiteit	In het talentenspel vertellen deelnemers in de doeltaal op een leuke manier over zichzelf, en ontdekken de interesses van anderen.
5a	Vorbereiding	<p><i>Docent:</i> Ter inleiding vertelt de docent dat wij allemaal talenten hebben: uitgesproken, zichtbare 'wakkere' talenten en verborgen 'slapende' talenten. Wat je leuk vindt om te doen is een 'wakker' talent, wat je leuk zou vinden is een 'slapend' talent.</p> <p><i>Leerling:</i> Na de inleiding maken de leerlingen individueel twee lijstjes, met minimaal vijf items per categorie.</p>
5b	Uitvoering	<p><i>Leerling:</i> Beginfase: iedereen kiest twee of drie items uit elke categorie en maakt een sterk overdreven zin over dit talent. Het is de bedoeling straks de anderen te overtuigen dat het om een wakker talent gaat, dat zeer actief met veel succes wordt benut. Na tien minuten beschikt iedere deelnemer over vijf à zes van dit soort zinnen, die nog even geheim blijven.</p> <p>Er worden groepjes gevormd van drie leerlingen.</p> <p>Actieve fase: een deelnemer leest aan zijn groepje op stellige toon een van de zinnen voor. De andere groepsleden mogen één vraag stellen om te achterhalen of het om een 'wakker' of 'slapend' talent gaat. Na de vragenronde zeggen de groepsleden in welke categorie het talent thuishoort. Vervolgens wordt de waarheid onthuld. Dit duurt ongeveer zes tot acht minuten per deelnemer.</p> <p><i>Docent:</i> Beginfase: de docent ondersteunt met het formuleren van zinnen. Als het niveau van de groep laag is, kan gewerkt worden met een vel voorbeeldzinnen. Actieve fase: de docent moedigt aan in de doeltaal te blijven praten en houdt de tijd in het oog.</p> <p>Vervolgactiviteit 1: iedere deelnemer kiest een van de talenten en beschrijft (eerst op papier, daarna mondeling aan het groepje) wat er nodig is voor het uitblinken daarin. Grammaticaal berust dit op het gebruik van modelstructuren. (il faut..., il est important de..., il est (dé)conseillé de...) De groepjes bestaan uit vijf tot zes deelnemers.</p> <p>Vervolgactiviteit 2: Het spel 'comment?' Ieder kiest een specifieke handigheid behorend bij een talent (bijvoorbeeld 'paard rijklaar maken' bij het talent 'paardrijden'). In zeven tot tien minuten vergaart iedereen de nodige woordenschat en maakt beschrijvende zinnen. De deelnemers moeten in één minuut een zo helder mogelijke uitleg kunnen produceren, waarbij ze ondersteunende gebaren maken. Voor de actieve fase worden groepjes van drie gevormd. Per groepje ligt een cirkel van touw op de grond. Op een teken (bijvoorbeeld als de muziek stopt) springt een groepje in de cirkel en geeft iedere deelnemer om de beurt in een minuut een bliksempresentatie.</p>

5c	Tips en valkuilen	<ul style="list-style-type: none"> • Het is belangrijk vanaf het begin in de doeltaal te communiceren. Een trucje daarvoor is te doen of iedereen Franstalig is. • De lijstjes kunnen gemaakt worden met simpele kernwoorden. • Bij het beschrijven van talenten moet zo breed mogelijk gedacht worden, ook 'slapen' kan een talent zijn, of 'pizza bakken'. • Bij de actieve fase kunnen groepjes die al klaar zijn meeluisteren met groepjes die nog bezig zijn. • Hetzelfde patroon is voor meer thema's te gebruiken, bijvoorbeeld: <ul style="list-style-type: none"> - de wonderlijke mensen die ik ken of graag zou kennen - de wonderlijke dingen die ik heb of graag zou hebben - de wonderlijke reizen die ik maak of graag zou maken.
5d	Evaluatie / beoordeling	<p>Mogelijkheden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • een tentoonstelling maken van de talenten, bijvoorbeeld door op panelen de zinnen te schrijven van de 'wakkere' en de 'slapende' talenten van de groep. • een feedbacksessie organiseren waarin deelnemers over hun ervaringen met het spel vertellen. • een project maken van de talenten.
6	Randvoorwaarden Materialen	De rollenspelen worden uitgevoerd in het lokaal. Er is geen speciaal materiaal nodig. Er kan gebruik worden gemaakt van vellen met voorbeeldzinnen. Voor de vervolgactiviteit 2 is er touw nodig voor het maken van cirkels, en eventueel muziek en afspeelapparatuur.
7	Gebruikerservaring	<ul style="list-style-type: none"> • Er ontstaat een positieve sfeer doordat er over positieve ervaringen wordt verteld, ook als ze niet 'waar' zijn. Het is een stimulans van 'de Franse subpersoonlijkheid' wat gevoeld wordt door alles wat in het Frans gebeurt. • Leerlingen leren actief spreken over zichzelf en het gebruik van superlatieven, ze leren nieuwe relevante woorden en leren ook actief te luisteren, omdat ze vragen moeten stellen.
8a	Meer informatie	Op de cd-rom zijn de volgende documenten opgenomen. Document: FRaMestalents.doc©2006-Sylvain Lelarge Document: FreVoixdelexperience.doc©2006-Sylvain Lelarge
8	Contactpersoon	Sylvain Lelarge Directeur en docent Frans, tel (06) 127 06 313.
9	Contactgegevens school	Talen voor Talent, Spaarwaterstraat 74, 2593 RP Den Haag, e-mail: contact@talenvoortalent.nl , www.talenvoortalent.nl .

14 Jeu de conversation

Vraag en antwoord

1	Taal	Frans.
2	Doelgroep (opleiding, leerjaar)	Leerjaar 1 tot en met 3 van vmbo, havo en vwo.
3	Tijdsduur	Docenten kunnen de tijdsduur zelf bepalen. Een mogelijkheid is leerlingen twee lesuren te laten werken aan het spelbord en de spreekopdrachten en één lesuur te laten spelen. Daarna kan het spel vaker gespeeld worden (ook door andere leerlingen).
4	Beschrijving activiteit	In de gebruikte werkvorm maken de leerlingen een gezelschapsspel (jeu de conversation) voor zichzelf en voor elkaar. Het ontwerp van het spelbord moet een Franse sfeer hebben. Op het bord komen ongeveer 40 hokjes met spreekopdrachten. De goede antwoorden moeten op een apart vel worden ingeleverd. De leerlingen maken de spreekopdrachten met behulp van het lesboek en de laatst behandelde drie hoofdstukken.
5a	Vorbereiding	<i>Docent:</i> De docent moet de instructie goed voorbereiden. <i>Leerlingen:</i> Leerlingen maken groepjes.
5b	Uitvoering	<i>Leerlingen:</i> Maken een tijdsplanning en verdelen eventueel het werk. <i>Docent:</i> Heeft corrigeerwerk, met name de antwoordmodellen vragen aandacht.
5c	Tips en valkuilen	<ul style="list-style-type: none"> • Het is leuker als de spreekopdrachten niet op het bord zelf staan want dan kan het bord vaker gebruikt worden (bijvoorbeeld na de volgende drie hoofdstukken). • Leerlingen hebben de neiging om heel grammaticaal te vragen. In de instructie moet heel duidelijk zijn dat het om spreken gaat.
5d	Evaluatie / beoordeling	Vragen maken is moeilijker dan de leerlingen denken. Meerdere antwoorden blijken vaak mogelijk en dat maakt het opstellen van het antwoordmodel gecompliceerd. Tijdens het maken van het spel en het spelen leren de leerlingen veel. De eindproducten zijn mooi en origineel. De leerlingen zijn trots op zichzelf en verliezen hun spreekangst.
6	Randvoorwaarden Materialen	<ul style="list-style-type: none"> • De activiteit kan uitgevoerd worden in elk lokaal. Er is niet meer nodig dan de lesmethode, pen en papier. • Materiaal dat nodig is: karton, lijm, tijdschriften, reisgidsen, scharen, computer en internet. Sommige leerlingen maken spelborden thuis op de computer en ze gebruiken bouw pakketjes die ze van Internet halen. • De opdracht kan ook kleiner of groter gemaakt worden: 20 of 30 hokjes of meer.
7	Gebruikerservaring	<ul style="list-style-type: none"> • Leerlingen zijn zeer actief bezig met spreken en realiseren zich daardoor dat ze eigenlijk meer kunnen zeggen dan ze zelf denken. • De spreekangst verdween bij de leerlingen. • Elke leerling kan de opdracht aan omdat ze het boek erbij mogen gebruiken, elkaar helpen en vragen stellen. Hierdoor is de activiteit niet bedreigend, doorbreekt het de sleur en biedt de mogelijkheid om al spelend te leren. • De docent kost deze activiteit weinig extra inspanning terwijl het wel veel spreekmateriaal op het juiste niveau oplevert.

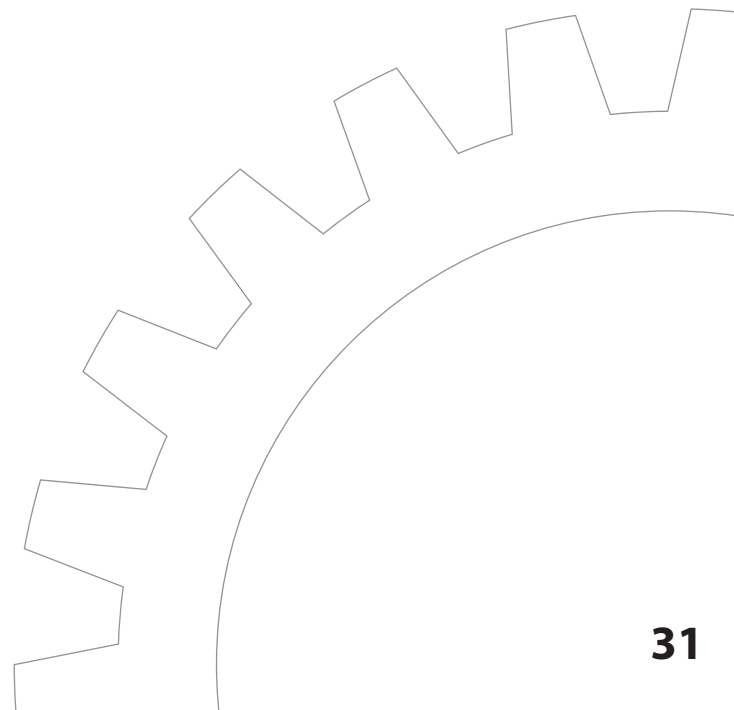
15 La disparition

Vertellen en bevragen, presentatie

1	Taal	Frans.
2	Doelgroep (opleiding, leerjaar)	Leerjaar 3 en 4 van vmbo-t en leerjaar 2 van havo.
3	Tijdsduur	De activiteit bestaat uit drie lesactiviteiten die ieder een les duren. Totaal dus drie lessen.
4	Beschrijving activiteit	La disparition bestaat uit drie leeractiviteiten. In de eerste les laat de docent een tas zien van iemand die een misdrijf heeft gezien en zo snel mogelijk door de politie gehoord moet worden. De leerlingen maken aan de hand van de inhoud van de tas een profielschets in het Nederlands. Maar hoe zeg je die zaken in de Franse taal? Tijdens de tweede les zoeken de leerlingen aan de hand van een internetopdracht de zinnen die bij hun persoon horen op met de antwoorden in het Frans. Ook maken ze een collage met kenmerken van de vermiste persoon. In de derde les bereiden de leerlingen een presentatie voor van hun personage. Ieder groepje verzorgt een presentatie. Na afloop mogen groepjes vragen aan elkaar stellen.
5a	Vorbereiding	<p><i>Docent:</i> Heeft al het leerlingenmateriaal op orde en voldoende gekopieerd. Een heldere instructie is essentieel. Verder neemt de docent een 'gevonden tas' mee en bedenkt goed van tevoren wat daar in zit, bijvoorbeeld: portemonnee, agenda, appel, bioscoopkaartje, enzovoorts.</p> <p><i>Leerlingen:</i> Maken groepjes van vier.</p>
5b	Uitvoering	<p><i>Leerlingen:</i> De eerste les luisteren de leerlingen naar de toelichting van de docent op de inhoud van de tas. Naar aanleiding daarvan bespreken de groepjes het profiel in het Nederlands. Maar hoe zeg je zoiets in het Frans? Met het lesboek en internet (www.digischool.nl) vullen alle leerlingen de profielschets in het Frans in. Thuis zoeken de leerlingen plaatjes uit tijdschriften en kranten uit die iets zeggen over de gezochte persoon. In de tweede les zoeken de groepjes de vragen en bijbehorende antwoorden bij elkaar en schrijven die op het antwoordblad. Daarna maken de groepjes een collage van de kenmerken van hun persoon. De leerlingen oefenen thuis de vragen en antwoorden. In de laatste les krijgen de leerlingen tien minuten om de presentatie voor te bereiden. Iedere leerling moet aan de beurt komen tijdens de presentatie. Na afloop stellen de andere groepen vragen over de vermiste persoon.</p> <p><i>Docent:</i> In de eerste les geeft de docent een toelichting op de inhoud van de tas. Daarnaast legt hij uit waarom het belangrijk is dat er een profielschets van deze persoon komt. Verder deelt hij leerlingblad 1 uit. In de tweede les deelt de docent het tweede leerlingblad uit (zie hierboven). Als de leerlingen aan de collage beginnen, kijkt de docent de leerlingbladen na. In de laatste les luistert de docent goed naar de presentaties.</p>
5c	Tips en valkuilen	<ul style="list-style-type: none"> • Bedenk goed wat in de tas van de vermiste persoon zit, laat ook zaken aan de verbeelding over en doe er iets herkenbaars voor de leerlingen in. Misschien iets van de school zelf. • Vertel het verhaal van de vermiste persoon als een realistisch 'Opsporing verzocht'-item. • Het is geweldig de laatste les een echte agent in de klas er bij uit te nodigen.

5d	Evaluatie / beoordeling	Iedere groep krijgt een punt voor de presentatie en de collage van de andere groepen en de docent. Het gemiddelde is het punt. Criteria zijn: de collage moet netjes verzorgd zijn en alle kenmerken moeten aanwezig zijn. Tijdens de presentatie zijn criteria: uitspraak, duidelijkheid van spreken, voldoende informatie en levendigheid.
6	Randvoorwaarden Materialen	• Tijdens de lessen is een computer met internet nodig, een groot papier voor de collage, lijm en stiften. Verder zijn de leerlingenbladen nodig.
7	Gebruikerservaring	<ul style="list-style-type: none"> • De leerlingen zijn enthousiast bezig met de opdrachten omdat het uitdagend is. Ze kunnen hun kennis gebruiken en verder uitbouwen. De gevarieerdheid van de opdrachten was ook een belangrijke factor. • De activiteiten sloten duidelijk aan bij hun belevingswereld. Bovendien waren ze steeds actief bezig met de taal. • De integratie van ict in het onderwijs verliep zeer soepel. • De leerlingen kunnen iemand beschrijven in het Frans. Bovendien kunnen ze vragen stellen over de ander.
8a	Meer informatie	Voor meer informatie kunt u kijken op de cd-rom. Daar staat de handleiding voor docenten en het leerlingmateriaal.
8b	Contactpersoon	Mesi Szabó, docente Frans, e-mail: e.szabo@canisius.nl.
9	Contactgegevens school	Canisius College, Berg en Dalseweg 207, 6522 BK Nijmegen, tel: (024) 3816816, e-mail: bendweg@canisiuscollege.nl.

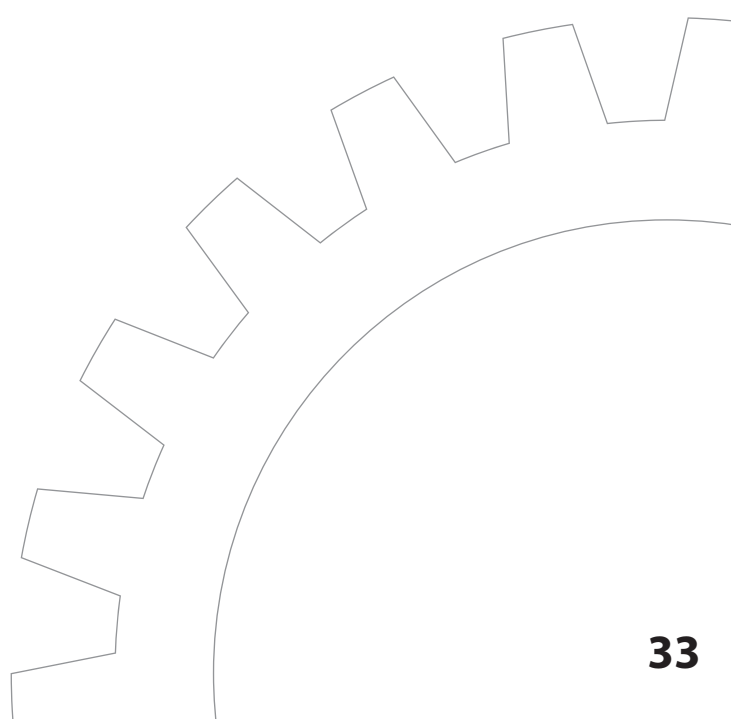

16 Toneelstukjes / taaldorp *

Drama

1	Taal	Frans of een andere moderne vreemde taal.
2	Doelgroep (opleiding, leerjaar)	Leerjaren 1, 2 en 3 van vmbo, havo en vwo.
3	Tijdsduur	Het opvoeren van het toneelstukje en het nabespreken duurt ongeveer 10 tot 12 minuten.
4	Beschrijving activiteit	Leerlingen maken in kleine groepjes een toneelstukje in de Franse taal. De tekst leren ze uit het hoofd en ze voeren het stukje voor de klas en de docent op. Door de nabespreking wordt ook de luistervaardigheid van de leerlingen aangesproken.
5a	Vorbereiding	<i>Docent:</i> Een heldere instructie voor de activiteit is essentieel. <i>Leerlingen:</i> Maken groepjes van 2 of 3 leerlingen.
5b	Uitvoering	<i>Leerlingen:</i> De leerlingen bedenken buiten de lessen het toneelstukje en schrijven dit op. De uiteindelijke tekst leggen de leerlingen voor aan de docent die de eventuele fouten eruit kan halen. Daarna wordt de tekst uit het hoofd geleerd zodat de scène echt gespeeld kan worden. Uiteraard is het hele toneelstukje in het Frans. Het eventuele souffleren wordt door klasgenoten gedaan. Ieder les komt een groepje aan de beurt. Na de opvoering stelt de docent vragen over het toneelstukje aan de leerlingen. <i>Docent:</i> Leest het script van het toneelstukje na op fouten. Daarnaast stelt de docent na de opvoering vragen over waar het toneelstukje over ging.
5c	Tips en valkuilen	<ul style="list-style-type: none"> • Het is raadzaam een serieus groepje als eerste het toneelstukje te laten opvoeren. Op die manier hebben de leerlingen een goed idee van wat er van hen verwacht wordt. • Het is goed om als aansluitende activiteit een Taaldorp te organiseren. In het Taaldorp kunnen de leerlingen verder hun spreekvaardigheid oefenen. Veel scholen hebben daar al ervaring mee en daarom is het praktisch eerst te gaan kijken bij een Taaldorp op een andere school. • Leerlingen willen zo origineel mogelijk zijn in hun toneelstukjes en gaan daarom woorden in het woordenboek opzoeken en werkwoorden verkeerd gebruiken. Dit is te ondervangen door te benadrukken dat alle leerlingen moeten kunnen begrijpen waar het over gaat.
5d	Evaluatie / beoordeling	Na de opvoering en het stellen van de vragen, bespreekt de docent klassikaal de normering. Voor veel leerlingen is het een mooie gelegenheid een goed cijfer te halen.
6	Randvoorwaarden Materialen	• De attributen die de leerlingen nodig hebben tijdens het toneelstukje nemen ze zelf mee.

7	Gebruikerservaring	<ul style="list-style-type: none"> • Vaak is er weinig gelegenheid om de Franse taal te spreken maar in deze activiteit lukt dit. Het toneelstukje is goed geïntegreerd in de les, ook omdat er aandacht voor luistervaardigheid is. • Het is een mooie gelegenheid voor leerlingen om een goed cijfer te halen omdat leerlingen het stukje op hun eigen niveau doen. • Het is een voordeel dat het maar weinig lestijd kost. • Leerlingen zijn zo trots op hun toneelstukjes dat ze de tekst nog weten als ze al van school zijn. Dat betekent dat ze zich kunnen redden in alledaagse situaties in Frankrijk. • De leerlingen vonden het minder moeilijk om Frans te spreken dan ze in eerste instantie dachten.
8a	Meer informatie	
8b	Contactpersoon	W. Faber-Tuinhof, docente Frans en Engels, e-mail: info@csgulbevanhouten.nl .
9	Contactgegevens school	CSG Ulbe van Houten, Postbus 64, 9076 ZP St. Annaparochie, tel: (0518) 401447, e-mail: info@csgulbevanhouten.nl .

17 Van Rollenspel tot theater of Spelenderwijs Frans leren spreken

L'apprentissage du français par le jeu de rôles *

Drama als leermiddel

1	Taal	Frans. Toepasbaar bij alle vreemde talen.
2	Doelgroep (opleiding, leerjaar)	Alle leerjaren havo en vwo.
3	Tijdsduur	Eén lesuur per rollenspel.
4	Beschrijving activiteit	Van rollenspel in de onderbouw tot toneelspelen in de hoogste klassen, deelname aan een internationaal jeugdtheaterfestival.
5a	Vorbereiding	<p><i>Docent:</i> De docent maakt op basis van een stripverhaal, een dialoog in de methode of een andere bron een rollenspel of toneelstukje voor vier à zeven leerlingen.</p> <p><i>Leerling:</i> De leerlingen kunnen ook zelf een verhaaltje ombouwen tot rollenspel.</p>
5b	Uitvoering	<p><i>Leerling:</i> De leerlingen leren de rollen uit het hoofd; zij leren dus kant-en-klare zinnen. Groepjes van vier tot zeven leerlingen voeren rollenspelen uit tijdens de reguliere lessen. De opstelling van de klas wordt aangepast aan het te spelen rollenspel. Alle leerlingen komen aan de beurt in één les bij de uitvoering van het rollenspel.</p> <p><i>Docent:</i> De docent heeft de rol van regisseur.</p>
5c	Tips en valkuilen	In de brugklas begint het met eenvoudige voorstellingen als het bestellen van een pizza op een terras en deze dan ook uitserveren. Later kunnen er toneelstukken worden ingestudeerd. Het Zwijsen College neemt samen met andere scholen deel aan het Franse internationale theaterfestival in Veghel. Dit theaterproject maakt deel uit van het curriculum van het Zwijsen College. Het toneelstuk dat hiervoor door de bovenbouwleerlingen – op vrijwillige basis – wordt ingestudeerd, komt ook aan de orde in de reguliere lessen. Deelnemen aan het theaterproject is zeer tijdsintensief. Veel gebeurt buiten schooltijd. Leerlingen die geen acteur zijn, leveren bijdragen aan het theaterfestival door mee te werken aan decorbouw, muzikale ondersteuning e.d. Op die manier kunnen alle leerlingen betrokken worden bij het theaterfestival.
5d	Evaluatie / beoordeling	De leerling krijgt een cijfer voor de geleverde prestaties. Het cijfer wordt bepaald door de docent op grond van de kennis van de tekst (rol), uitspraak en expressie.
6	Randvoorwaarden Materialen	De rollenspelen worden uitgevoerd in het lokaal. Er is geen speciaal materiaal nodig.
7	Gebruikerservaring	<ul style="list-style-type: none"> • De activiteit heeft een hoog rendement. Vanaf het eerste tot het laatste leerjaar wordt gewerkt aan het in praktijk brengen van spreekvaardigheid in realistische situaties. Alle leerlingen leren Frans spreken door de opbouw van spreekvaardigheid van eenvoudige rollenspelen in de onderbouw tot toneelspelen in de bovenbouw. • Tijdens de rollenspelen komen verschillende vaardigheden aan bod: samenwerking, geduld, discipline. • Leerlingen hebben weinig interesse voor een taal als deze niet praktisch bruikbaar is. Door het rollenspel / theateraspect in de lessen raken de leerlingen geboeid door de taal. Ze moeten een rol leren. Ze leren daardoor de structuur van de taal van buiten, ze leren variëren op kant-en-klare zinnen. • Het theaterproject heeft verschillende prijzen gewonnen.